

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนในการวิจัยและผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางที่อยู่ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 21 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 705 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผนใช้เวลา 12 ชั่วโมง

3. บันทึกคะแนนผลการเรียนรู้จากกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละคนประกอบด้วย แบบฝึกหัด และแผนผังความคิด

4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ชุดเดิม ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน

5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน

6. นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด ดังนี้ประสิทธิภาพของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตรวจสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)
2. วิเคราะห์ผลการทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติ T – test (Dependent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย พบประเด็นที่จะอภิปรายได้ดังนี้

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด ตามแนวคิดของโรบินสัน (Robinson. 1961: 29-30) ซึ่งเป็นวิธีการอ่านที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างมีจุดหมายจนทำให้มีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ในที่สุด เพราะนักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเริ่มจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการที่ครูทักทายนักเรียนตามวัฒนธรรมของชาวตะวันตกผสมผสานกับวัฒนธรรมของไทยเพื่อเชื่อมโยงเรื่องในสู่เรื่องบทอ่าน เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและการเตรียม

ความพร้อมโดยการสนทนาเพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและเพื่อสร้างความรู้ใหม่ซึ่งสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ กุศยา แสงเดช (2545: 139-143) อีกทั้ง แฮริส และชิปปี้ (Harris and Sippy. 1979: 15-18) และพิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 4-5) ได้กล่าวสนับสนุนว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ครูต้องสำรวจความพร้อมของนักเรียนอยู่เสมอ ครูต้องทบทวนเสียก่อน เพราะการจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต่อเมื่อนักเรียนมีความพร้อม ต่อจากนั้นครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ไปตามขั้นตอนโดยให้นักเรียนอ่านบท อ่านในใจ (Silent Reading) เพื่อสำรวจ (Survey) บทอ่านคร่าวๆ โดยวิธีการกวาดสายตา (Reading by Scanning) อย่างรวดเร็วไปตามหัวข้อ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากติดตามความเป็นไปของเรื่องที่อ่านแล้วนำสิ่งที่อยากรู้จากเรื่องมาตั้งคำถาม (Question) โดยจับประเด็นคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร กับใคร และทำไม การตั้งคำถามเป็นขั้นตอนที่ทำให้ นักเรียนมีความตั้งใจและจดจ่อกับสิ่งที่อ่านเพื่อหาคำตอบ จึงเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต่อจากนั้นให้นักเรียนอ่านรายละเอียด (Read) ของบทอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจ และค้นหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ในแบบบันทึกการอ่านถ้ามีนักเรียนยังตอบคำถามไม่ได้แสดงว่านักเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ครูให้นักเรียนอ่านทบทวนหลายๆครั้ง จนกว่าจะเข้าใจตอบคำถามได้ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านดีขึ้น โดยการสังเกตจากกิจกรรมการอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป หลังจากนั้นครูให้นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้ว จดจำข้อความสำคัญ (Recite) ด้วยวิธีการจดบันทึกอย่างย่อหรือขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของเรื่อง ส่วนการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ครูให้นักเรียนทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ลักษณะของแผนผังประกอบความคิดรวบยอดและรายละเอียดรองลงไป จะทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนจะได้จดจำใจความสำคัญของบทอ่านเป็นอย่างดี จากนั้นให้นักเรียนทบทวน (Review) เรื่องที่อ่านทั้งหมดโดยการอ่านคำถามและคำตอบของแต่ละคนให้ครูและเพื่อนๆฟัง จากการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมผลการเรียนรู้โดยเทคนิคการอ่านแบบใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกฝนบ่อยครั้งจนเกิดความชำนาญ ทำให้ผลการเรียนรู้โดยรวมมีความก้าวหน้าขึ้น ซึ่งเนื้อหาของแต่ละบทอ่านเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน มีความง่ายเหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 22-29) ที่กล่าว การคัดเลือกเนื้อหาหรือบทความต้องมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ (Significance) ถูกต้องทันสมัย (Validity) น่าสนใจ (Interest) เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ (Learn Ability) สอดคล้องกับจุดประสงค์ (Appropriateness to objectives) เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน (Usefulness) และเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้นักเรียนได้

(Feasibility) ด้านเนื้อหาจึงเป็นบทอ่านที่มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภวรรณ สุวรรณประสม (2551) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนการสอนแบบโครงการที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้วิธีสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนการสอนแบบโครงการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของดุขฎี นานาหาร (2553) พบว่าการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 30 คน มีคะแนนสอบรวมเฉลี่ยเท่ากับ 673 คะแนน จากคะแนนเต็ม 900 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.77 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่ากระบวนการของกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน สอดคล้องกับขั้นตอนของเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งเน้นการปฏิบัติของนักเรียนเป็นรายบุคคลตามขั้นตอนของการอ่านอย่างเป็นระบบชัดเจน แล้วใช้แผนผังความคิดสรุปความคิดหรือประเด็นสำคัญจากการอ่านเพื่อเป็นการวิเคราะห์ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชติ จันทร์ (2547: 101) ที่ว่า ผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนพัฒนาการจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ต่อยอดความคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดระบบความคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผังกราฟิกและเนื้อหา ทำให้เห็นภาพรวมของโครงสร้างในการเรียนนั้นๆ ทำให้นักเรียนทำความเข้าใจได้ง่ายและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แวมณี นิลเชษฐ (2553) ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) แผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.11/88.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เท่ากับ 0.8151 แสดงว่านักเรียน มีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.51 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยตามแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสรุป แผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เหมาะสม สมควรนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในการฝึกเขียนภาษาอังกฤษเป็นรูปประโยคและข้อความสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารต่อไป และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทวัส อินทมานนท์ (2554: 105) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนผังกราฟิกทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเพราะผังกราฟิกเครื่องมือทางการคิด ช่วยทำให้ความคิดที่เป็นนามธรรมอยู่ในสมอง สามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม และเกิดความชัดเจนขึ้นและเป็นเครื่องมือที่ช่วยประมวลและจัดข้อมูล ความคิดให้เป็นระบบระเบียบ สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรเตรียมนักเรียนก่อนการวิจัยในด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับคำศัพท์ ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษแบบ SQ3R เนื่องจากวิธีนี้เป็นวิธีการอ่านโดยอิสระสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานการอ่านดี จะช่วยให้นักเรียนสามารถหาคำสำคัญหรือใจความสำคัญจากบทอ่านได้รวดเร็วและถูกต้อง
2. ควรฝึกฝนการตั้งคำถามให้กับนักเรียนสม่ำเสมอจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเคยชิน
3. การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ประกอบด้วยความคิดรวบยอดและรายละเอียดรองลงไปเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพราะทำให้นักเรียนสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้ดี และทำได้ง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา และเป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้